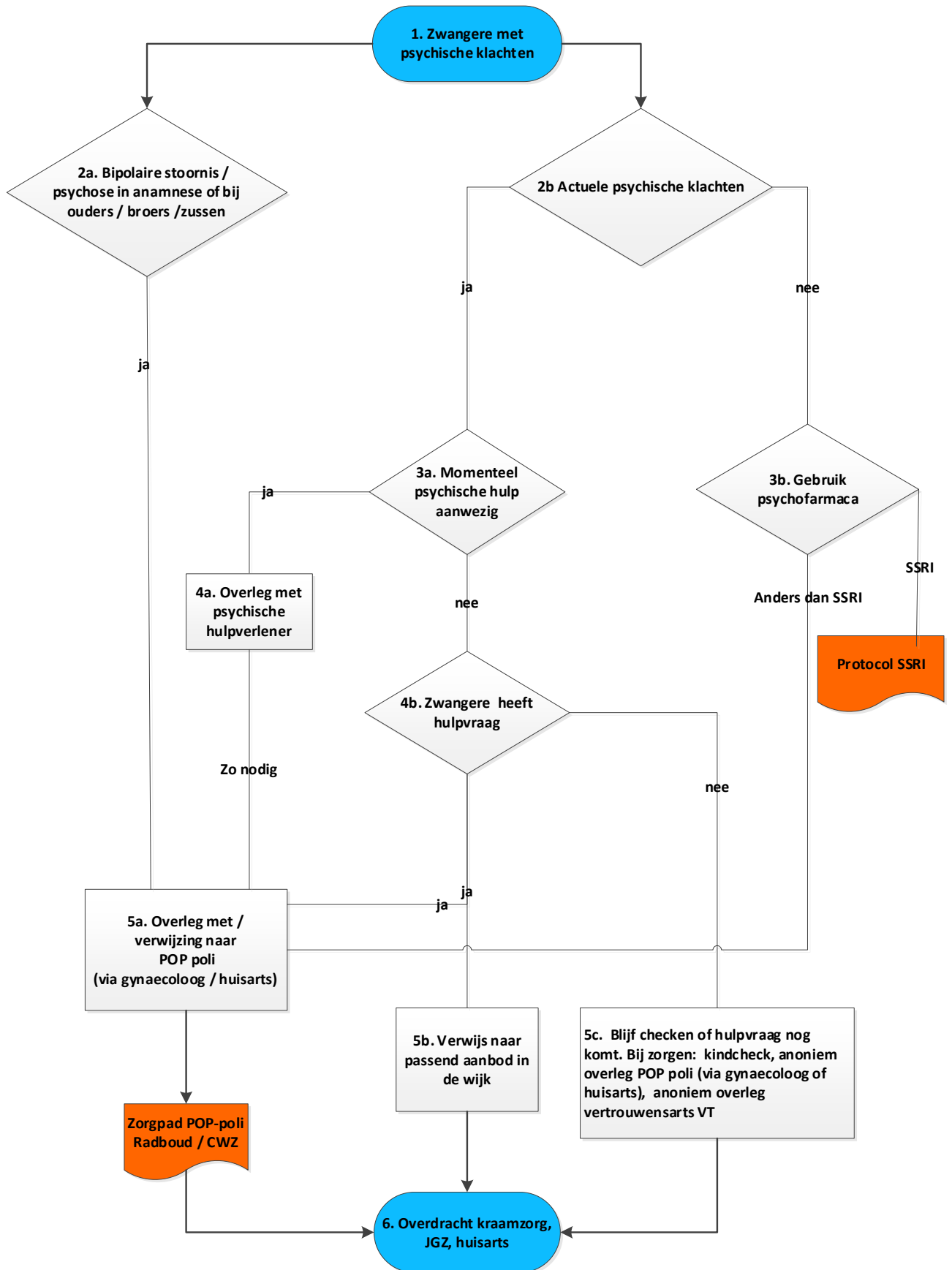

Zorgpad psychische klachten

Indicatie /toepassing

Geconstateerde psychische klachten.

Doel zorgpad

Het zorgpad 'psychische klachten' is ontwikkeld om vrouwen met psychische klachten tijdens de zwangerschap, in de voorgeschiedenis of in de familie optimale zorg en begeleiding te bieden teneinde een veilige leefomgeving van het kind in de zwangerschap, kraamperiode en de periode daarna te waarborgen en een positief effect in de gezondheid / het welzijn van de zwangere en haar kind te bereiken.

Achtergrondinformatie opbouw zorgpad

Een deel van de vrouwen krijgt tijdens de zwangerschap of na de bevalling te maken met psychische problemen zoals angstgevoelens, depressie of een psychose. Psychische problemen tijdens en na de zwangerschap hebben niet alleen een negatief effect op de moeder. Ook de ontwikkeling van het kind kan in gevaar komen, onder andere door de kans op complicaties tijdens de bevalling en een verstoorde interactie tussen moeder en kind. Dit soort problemen vragen soms om specifieke kennis van meerdere specialisten, zoals aanwezig in een POP-poli of bij andere zorgprofessionals met expertise over deze specifieke doelgroep (bijv. psycholoog, (vrouwen-)coach, maatschappelijk werk, sociale wijkteams)

Werkwijze / stappen

Ad 1. Zwangere met psychische klachten

Kijk bij de intake en/ of bespreking van de Mind2Care of er sprake is psychische problemen. Het gaat om:

- Psychiatrische aandoeningen
- Psychische klachten (stemmings- of angstklachten)
- Gebruik van psychofarmaca
- Psychiatrische voorgeschiedenis
- Psychose / bipolaire stoornis bij eerstegraads familielid

Ad 2a. Bipolaire stoornis of psychose in voorgeschiedenis of eerstegraads familie

De indicatie voor een consult bij de POP poli wordt gesteld door de huisarts, verloskundige (1^e of 2^e lijns) of gynaecoloog.

Het is belangrijk de volgende doelgroep **altijd** te verwijzen naar de POP-Poli:

- Zwangeren die ooit eerder een psychose hebben doorgemaakt
- Zwangeren die bekend zijn met bipolaire stoornis (manisch depressief)

(Telefonisch) overleg met de POP-poli is (in overleg met de zwangere) wenselijk bij:

- zwangeren waarvan één van de ouders / boers /zussen bekend is met bipolaire stoornis
- Zwangeren waarvan één van de ouders / boers /zussen bekend is met een psychose

Verwijzing naar de POP-poli is bij deze zwangeren niet altijd nodig. Het advies is om wel altijd (telefonisch) overleg te hebben met de POP-poli, aangezien hier veel expertise aanwezig is en dit wel een belangrijke risicogroep is.

Ad 2b. Actuele psychische klachten

Het kan hier (bijvoorbeeld) gaan om:

- Psychische klachten die interfereren met het dagelijks leven (depressieve klachten, angstgevoelens, extreme onzekerheid, PTSS, rouwverwerking etc)
- Stemming/angstklachten die gerelateerd zijn aan de zwangerschap of komende partus (ook traumatische partus ia)

Ad 3a. Momenteel psychische hulp aanwezig

Zwangeren met psychische klachten die onder behandeling zijn van een psychiater of psycholoog blijven daar zo mogelijk onder behandeling. Wel kan overleg plaatsvinden met de POP-poli bij vragen van de zwangere of de behandelaar.

Ad 3b. Gebruik psychofarmaca SSRI / niet stabiel

Een zwangere die stabiel is bij SSRI gebruik hoeft **niet** verwezen te worden naar de POP poli (tenzij gewenst). Zie hiervoor het 'Protocol SSRI'.

Indien een zwangere andere medicatie gebruikt dan een SSRI, dan luidt het advies om in ieder geval overleg te hebben met de POP poli. Zij zijn op de hoogte van alle medicatie en waarvoor deze evt is voorgeschreven en kunnen dan samen met de primaire verloskundig zorgverlener afstemmen, op welke plek de zwangere de beste zorg ontvangt.

Ad 5a. POP poli

De verloskundig zorgverlener kan altijd contact opnemen met de POP-poli om te overleggen over de zwangere met psychische klachten.

Bij zwangeren met klachten en waarvan één van de ouders / broers / zussen bekend is met bipolaire stoornis of psychose is overleg met de pop poli wenselijk.

Een verwijzing voor een consult bij de POP poli is noodzakelijk bij een psychose of bipolaire stoornis in de anamnese.

De verloskundige kan de verwijzing naar de POP-poli (in overleg met de zwangere) op 2 manieren in gang zetten:

- De verloskundige verwijst zelf, rechtstreeks, naar een gynaecoloog.
- De verloskundige overlegt met de huisarts. De huisarts zorgt voor verwijzing naar psychiater.

Tijdens een consult op de POP poli wordt de situatie door een verloskundige/gynaecoloog samen met de zwangere in kaart gebracht en wordt gezamenlijk besloten of verdere begeleiding op de POP poli gewenst is of dat de zwangerschapsbegeleiding in de 1^e lijn kan blijven plaatsvinden. Eventueel kan verwezen worden naar passend aanbod in de wijk/regio.

Zowel het CWZ als het RadboudUMC heeft een POP poli:

- In het RadboudUMC is er wekelijks op maandag een spreekuur en elke 1e en 3e dinsdag van de maand een multidisciplinair POP overleg. Indien een zorgverlener een zwangere wil inbrengen voor dit overleg kan hij/zij contact opnemen met Nicole Snaphaan, verloskundige van de POP poli (nicole.snaphaan@radboudumc.nl of telefonisch op tel. 024-3614788, sein 2367). Samen wordt er bekeken wanneer en hoe de zwangere het beste besproken kan worden. Aanwezigheid van de primaire verloskundig zorgverlener heeft de voorkeur, maar is niet verplicht. Aanmelding van een zwangere of een kraamvrouw bij psychiatrie verloopt via de huisarts. voor psychiatrische vragen kan hij/zij contact opnemen met Tamara Hagen verpleegkundig specialist ggz, POP polikliniek. 0652028132.
- In het CWZ kan een huisarts of gynaecoloog een zwangere verwijzen naar de POP poli (tel. 024 365 80 50). Betrokken psychiaters zijn: Dhr. T. Belgers, Mevr. M. Wagendorp en Mevr. M. Mulder.
Daarnaast zijn er verpleegkundig consulenten werkzaam. De zwangere krijgt een intake door een verpleegkundig consulent en een psychiater. Eén keer per maand worden nieuwe patiënten besproken in het Multidisciplinaire overleg (MDO) bestaande uit een gynaecoloog, kinderarts, psychiater, psycholoog, maatschappelijk werker en verpleegkundig consulent.

Ad 5b. Verwijs naar passend aanbod in de wijk/regio

Een zwangere met een hulpvraag rondom psychische klachten (anders dan bipolaire stoornis of psychose) kan door de verloskundig zorgverlener ook verwezen worden naar gespecialiseerd

aanbod in de wijk / regio, zoals het sociaal wijkteam, Baby-in-zicht / Ouder-kind-interventie of een (gespecialiseerde) psycholoog (zie bijlage voor sociale kaart).

Ad 5c. Anoniem overleg POP-poli

Check als verloskundig zorgverlener regelmatig of er tijdens de zwangerschap alsnog een hulpvraag komt met betrekking tot psychische klachten. Als die er niet komt, maar er zijn wel zorgen kan de verloskundig zorgverlener ook kiezen voor anoniem overleg met de POP-poli en/of anoniem overleg met VT. Doe ook de kindcheck.

Ad 6. Overdracht Kraamzorg, JGZ, huisarts

Vraag toestemming van de client om informatie over psychische klachten te mogen delen met derden zoals kraamzorg, JGZ en huisarts. Bepaal of extra kraamtijd nodig is. Het LIP (Landelijk Indicatieprotocol Kraamzorg) heeft de mogelijkheid tot het bij-indiceren van uren/dagen. Er kan al bij geïndiceerd worden tijdens het intakegesprek in de zwangerschap door de kraamzorgconsulent. In de kraamtijd kan de verloskundige bij-indiceren. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor een prenataal huisbezoek door de GGD in de zwangerschap.

Bijlage: aanbod in de wijk/regio

Regio

- **Ouder-baby contact in beeld**

De GGD, Entrea, Indigo en Pro Persona hebben in de regio Nijmegen hun expertise gebundeld rondom het stimuleren van een gezonde ouder-baby relatie en daarmee de ontwikkeling van het jonge kind. 'Baby-in-zicht' en de 'Ouder-baby interventie' bieden professionele ondersteuning aan ouders met psychische problemen en hun baby.

Ingrid van Kruysbergen
teamccl@entrea.nl
024-378 08 06
www.entrea.nl

- **Indigo**

Indigo : helpt mensen met psychische problemen in heel Nederland (Basis GGZ). Ze behandelen cliënten met gesprekken in de behandelkamer, maar ook met cursussen of online hulp. Psychische hulp direct en dichtbij.

Verschillende locaties in Nijmegen, Beuningen en Wijchen.

Tel. 024 383 77 48

www.indigo.nl
nijmegen@indigogelderland.nl

In te zetten vanuit de GGD:

- Prenataal huisbezoek; tijdens de zwangerschap wordt de zwangere thuis bezocht, eerste kennismaking met GGD
- Stevig ouderschap: Stevig Ouderschap biedt opvoedondersteuning aan aanstaande ouders en ouders die net een kind hebben gekregen
- Voorzorg: voor vrouwen die voor het eerst zwanger zijn en in een kwetsbare situatie zitten. Zo kunnen u en uw kindje een veilige, fijne start maken. We kunnen u helpen tot uw kindje 2 jaar is.

Psychologen praktijken die gespecialiseerd zijn in zwangeren of vrouwen die net bevallen zijn en psychiatrische klachten hebben:

- Praktijk Psynataal: praktijkvanleipsig.nl
- Praktijk Vivir: [Homepage Psychologiepraktijk Vivir \(psychologiepraktijk-vivir.nl\)](http://Homepage%20Psychologiepraktijk%20Vivir%20(psychologiepraktijk-vivir.nl))
- Praktijk InFlore: [Home • In Flore](http://Home%20In%20Flore)
- Psychologenpraktijk Nijmegen oost: [Behandelaanbod en werkwijze - Psychologenpraktijk Nijmegen-Oost \(psychologenpraktijk-nijmegen-oost.nl\)](http://Behandelaanbod%20en%20werkwijze%20-%20Psychologenpraktijk%20Nijmegen-Oost%20(psychologenpraktijk-nijmegen-oost.nl))
-